

PLAN

DE

ORIENTACIÓN

C.E.P. PILAR MAESTÚ SIERRA
CURSO 2010-2011

ÍNDICE

1.- INTRODUCCIÓN	3
2.- XUSTIFICACIÓN	4
2.1.- Xustificación baseada na lexislación actual	4
2.2.- Xustificación baseada no contexto	5
2.3.- Xustificación baseada nas necesidades dos centros	5
3.- COMPOSICIÓN DO DEPARTAMENTO, RECURSOS MATERIAIS, DISTRIBUCIÓN HORARIA E NORMAS XERAIS DE FUNCIONAMENTO	6
3.1.- Composición do Departamento	6
3.2.- Distribución horaria	6
3.3.- Recursos Materiais	6
3.4.- Normas xerais de funcionamento na atención ao alumnado con n.e.a.e.	7
4.- OBXECTIVOS	8
4.1.- Co centro	9
4.2.- Co alumnado	9
4.3.- Co profesorado	9
4.4.- Coas familias	10
4.5.- Con outros	10
5.- PLANIFICACIÓN XERAL DAS ACTUACIÓNS	10
5.1.- <i>Plan de apoio ao proceso de ensino-aprendizaxe</i>	11
5.1.1.- Programa de atención ao alumnado con n.e.a.e.	12
5.2.- <i>Plan de apoio á acción titorial</i>	13
5.2.1.- xustificación	13
5.2.2.- obxectivos	14
5.2.3.- actividades	14
5.2.4.- metodoloxía	15
5.2.5.- programas de intervención do PAT	15
5.2.5.1.- PROGRAMA DE ED. EMOCIONAL, EN VALORES E DE RESOLUCIÓN PACÍFICA DE CONFLICTOS	15
5.2.5.2.- PROGRAMA DE DESENVOLVEMENTO DAS TÉCNICAS DE ESTUDO E ESTRATEXIAS DE APRENDER A PENSAR	19
5.2.5.3.- PROGRAMA DE COMPRESIÓN LECTORA	20
5.3.- <i>Escola de Familia</i>	21
5.4.- <i>Accións a desenvolver polo DO incardinadas no Plan de Autoavaliación e Mellora da Calidade Educativa "Atención á diversidade e educación emocional como estratexias de calidade"</i>	22
5.5.- <i>Un almuerzo saudable!!!!</i>	22
5.6.- <i>PROGRAMA DE PREVENCIÓN DAS DIFICULTADES LECTOESCRITORAS A TRAVÉS DA APLICACIÓN DO COGEST (PROGRAMA DE ESTIMULACIÓN DOS PROCESOS COGNITIVOS ENMARCADOS NA TEORÍA PASS)</i>	23
6.- ESTRATEXIAS DE INTERVENCIÓN	24
7.- TEMPORALIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DO DEPARTAMENTO	25
8.- AVALIACIÓN DO PLAN DE ORIENTACIÓN	28
9.- PROGRAMACIÓNS DE AUDICIÓN E LINGUAXE E PEDAGOXÍA TERAPÉUTICA	29

1. -INTRODUCCIÓN:

O Plan de Orientación entendémolo como o documento que recolle a planificación do conxunto de actividades a realizar no centro no curso académico 2009-2010, no campo da orientación educativa.

Entendemos a Orientación psicopedagóxica como o proceso de axuda e acompañamento continuo a todas as persoas, en todos os seus aspectos, co obxecto de potenciar a PREVENCIÓN e o DESENVOLVEMENTO HUMANO ao longo de toda a vida. Esta axuda realízase mediante a intervención profesionalizada baseada en principios científicos e filosóficos.

Este é o termo que se axusta á realidade profesional e ao contexto social actual. As materias curriculares ordinarias teñen como obxectivo dar a coñecer ao alumnado o mundo que o rodea, son como unha fiestra aberta ao mundo, pero é ademais necesario un espello no que poidan verse e coñecerse a sí mism@s.

As materias son as "fiestras" e a Orientación é como un "espello" que complementará o anterior de cara ao desenvolvemento da personalidade d@ nen@.

Por iso, o noso modelo de diagnose - intervención é o MODELO ESTRATÉGICO-HUMANISTA, fundamentado dende o ámbito cognitivo na Teoría PASS e dende o punto de vista emocional na Teoría dos Comportamentos Enmascaradores. As prácticas no ámbito da Orientación enmarcadas dentro deste modelo non só afectan a este ámbito senón que implican cambios a nivel de centro e de conceptualización da intelixencia, entendida non só dende un punto de vista cognitivo senón tamén dende o punto de vista emocional.

Sen lugar a dúbidas a atención á diversidade constitúe o mellor indicador da posta en marcha de principios de calidade e equidade na educación, e un eixo fundamental dentro da orientación Psicopedagóxica. Deste xeito na Lei Orgánica 2/2006, de 3 de Maio, de educación, así se contempla e se inclúen como principios básicos proporcionar a calidade da educación a todo o alumnado independentemente das súas condicións e circunstancias, e a equidade que garanta a igualdade de oportunidades.

Así a LOE no seu preámbulo dí: "A axeitada resposta educativa a tod@s @s alumn@s concíbese a partir do principio de inclusión, entendendo que unicamente deste xeito se garante o desenvolvemento de tod@s, se favorece a equidade e se contribúe a unha maior cohesión social. A atención á diversidade é unha necesidade que abrangue a todas as etapas educativas e a tod@s @s alumn@s. É dicir, trátase de contemplar a diversidade do alumnado como principio e non como unha medida que corresponde ás necesidades duns poucos".

É necesario comprender que todas as persoas son diversas e que só na medida en que a intervención educativa se adecúe ás peculiaridades individuais de cada unha delas, o seu proceso educativo resultará satisfactorio. É obxectivo da educación conseguir que todas as persoas acaden o máximo desenvolvemento posible das súas capacidades individuais e sociais; intelectuais, culturais e emocionais para o que necesitan recibir unha educación adaptada ás súas necesidades. É preciso garantir unha igualdade efectiva de oportunidades, ofrecendo os recursos necesarios, tanto ao alumnado que o requira como aos centros nos que se escolariza. En definitiva, o obxectivo é lograr unha educación de calidade para todo o alumnado, conciliando a calidade da educación coa equidade.

Concíbese a atención á diversidade como o conxunto de medidas e accións deseñadas coa finalidade de adecuar a resposta educativa ás diferentes características, capacidades, ritmos e

estilos de aprendizaxe, motivacións e intereses, situacións sociais e culturais de todo o alumnado.

Este conxunto de medidas e accións implicarán a toda a comunidade educativa, converténdose nun dos eixos vertebradores da práctica docente, o que implica realizar propostas curriculares e/ou organizativas que contemplan a pluralidade de todas e cada unha das alumnas e alumnos.

2. -XUSTIFICACIÓN:

2.1. -XUSTIFICACIÓN BASEADA NA LEGISLACIÓN ACTUAL:

Para a elaboración do presente Plan de Orientación debemos ter en conta o que a lexislación actual establece ao respecto, isto é, a normativa que regula a orientación na Comunidade Autónoma de Galicia, e que é a que segue:

- LOE. Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación.
- Decreto 374/1996, do 17 de outubro, polo que se aproba o regulamento orgánico das escolas de educación infantil e dos colexios e educación primaria.
- Decreto 120/1998, do 23 de abril, polo que se regula a orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde do 24 de xullo de 1998 pola que se establece a organización e funcionamento da orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia regulada polo Decreto 120/1998.

Do mesmo xeito o presente plan de orientación basearase nas directrices xerais establecidas na Circular 10/2010 das Direccións Xerais de Ordenación e Innovación Educativa e de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais pola que se ditan as instrucións para coordinar asa actuacións e establecer as acción prioritarias dos servizos de orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia.

Na recente Lei Orgánica de Educación, establécense no seu artigo 1 coma un dos principios do sistema educativo a orientación educativa e profesional d@s estudantes, como medio necesario para o logro dunha formación personalizada, que propicie unha educación integral en coñecementos, destrezas e valores. Así como unha educación que se basee na educación das emocións e dos sentimentos (Ed. Emocional).

Así mesmo no artigo 91 referido ás funcións do profesorado; establécese coma unha función do mesmo a titoría d@s alumn@s, a dirección e a orientación da súa aprendizaxe e apoio no seu proceso educativo, en colaboración coas familias, así como a orientación educativa, académica, en colaboración, no seu caso, cos servizos ou departamentos especializados.

Centrados no eido educativo, o Departamento de Orientación debe compaxinar a acción directa e indirecta sobre @ alumn@. É dicir, a función d@ orientador/a non se pode limitar á consulta senón que debe adoptar un enfoque máis comprensivo, que se articule en torno do modelo de programas potenciado polo modelo de consulta, sen esquecer a intervención individualizada naqueles casos en que resulta indispensable. É o que se pode denominar un modelo psicopedagóxico, no que a Xefatura do Departamento convértese en consultora e formadora de profesor@s, consultora e formadora de familias e consultora da propia organización educativa. Na dinamizadora da acción orientadora de todo o profesorado, facilitando as competencias axeitadas e a implicación e formación necesaria aos distintos axentes educativos.

Todo o apuntado ata aquí , será a base legal e teórica que sustentará a nosa actuación orientadora no C.E.P. Pilar Maestú Sierra e nas catro escolas unitarias que este Departamento

ten adscritas (EEI Angustia, EEI Conchido, EEI A Granxa, e EEI Vilariño) durante o curso académico 2010-2011.

2.2. -XUSTIFICACIÓN BASEADA NO CONTEXTO:

O *C.E.P. Pilar Maestú Sierra* ubícase en Cadreche, Posmarcos, na Pobra do Caramiñal. Escolariza alumnado procedente das distintas poboacións próximas na etapa de Educación Primaria. No presente curso académico 2010-2011 hai 6 unidades de Educación Primaria.

Ainda que dentro da lóxica diversidade de situacións nun colectivo numeroso, constatamos que as familias dos nosos alumnos pertencen a un nivel socioeconómico medio-baixo e baixo, polo que a atención á diversidade será un dos retos fundamentais aos que como centro e dende o campo da Orientación Educativa temos que enfrontar con esforzo.

Pero, non só este Departamento de Orientación, ten que dar resposta ás necesidades específicas de apoio educativo deste centro, senon que debemos ter en conta as que existen nos outros catro centros adscritos que este departamento ten: a E.E.I. Conchido, a E.E.I. Angustia, a E.E.I. A Granxa e a E.E.I. Vilariño.

A *E.E.I. Conchido*, está ubicada no lugar da Ribeiriña e escolariza 10 alumn@s da etapa de Educación Infantil, de tres, catro e cinco anos, tod@s el@s agrupad@s nunha mesma unidade e cunha soa mestra. Compre ter en conta que no centro está escolarizada una nena con Síndrome de Maullido do Gato asociada a unha cardiopatía conxénita.

Pola súa banda, na *E.E.I. Angustia*, ubicada no lugar do Campo-Angustia, atópanse escolarizad@s un total de 19 nen@ de tres, catro e cinco anos, con dúas mestras de Ed. Infantil. Conta tamén con alumnado que presenta necesidades específicas de apoio educativo centradas fundamentalmente na linguaxe oral, así como algunha falta de adquisición de hábitos básicos propios da etapa de Educación Infantil e outras dificultades centradas na atención. Do mesmo xeito neste curso atopase escolarizado un neno con Parálise cerebral, cuxa forma clínica é a diparesia espástica, así como un neno de tres anos que tampouco fala e posúe grandes dificultades sen diagnosticar.

Na *E.E.I. A Granxa*, no lugar de Santa Cruz, están escolarizad@s 9 alumn@s de tres, catro e cinco anos, agrupad@s tamén nunha mesma unidade e cunha soa mestra aínda que atendida polas especialidades.

E para rematar, na *E.E.I. Vilariño*, no lugar do Maño-Xobre, están escolarizad@s 26 nen@s de tres, catro e cinco anos, atendidos por dúas mestras especialistas de Ed. Infantil. Significativo destacar que entre @s nen@s de catro anos hai un neno trilingüe con dificultades para a comunicación, e dous nenos con importantes dificultades pendentes de valoración.

2.3. -XUSTIFICACIÓN BASEADA NAS NECESIDADES DOS CENTROS:

A información relativa á detección das necesidades establecémosla, en primeiro lugar, en relación á análise dos documentos institucionais do centro, fundamentalmente a Memoria Anual do Departamento de Orientación do curso 2009-2010 e as memorias de Pedagogía Terapéutica e de Audición e Linguaxe, así como as reunións xa realizadas polo Departamento e a análise dos expedientes de cada un d@s alumn@s do centro.

Esta análise non so terá lugar ao comezo do presente curso senón que será unha actividade continua ao longo do mesmo, a fin de podernos recoller todas as inquiredanzas e opinións do profesorado. A vía de comunicación fundamental será en primeiro lugar ao través d@ titor/a que debe ser o elo de unión entre o grupo clase e o resto de docentes así como do equipo

directivo. De aí a importancia que cobrarán as reunións entre titor@s e Departamento de Orientación conxuntamente co Director do centro para coñecer ditas necesidades. Así ao inicio do curso contamos coas seguintes necesidades específicas de apoio educativo, agrupadas en torno a dous ámbitos:

- Alumnos/as con necesidades específicas de apoio educativo que precisan de apoio da especialista de Audición e Linguaxe.
- Alumnos/as con necesidades específicas de apoio educativo que precisan apoio da especialista de Pedagogía Terapéutica.

3. - COMPOSICIÓN DO DEPARTAMENTO, RECURSOS MATERIAIS, DISTRIBUCIÓN HORARIA E NORMAS XERAIS DE FUNCIONAMENTO.

3.1. - Composición do Departamento:

O Departamento de Orientación do CEP Pilar Maestú Sierra está composto polas seguintes persoas:

- ✓ Especialista Pedagogía Terapéutica: Mª JESÚS PICHER NUÑEZ
- ✓ Especialista de Pedagogía Terapéutica unitarias: JOSEFA LORENZO CONDE
- ✓ Especialistas de Audición e Linguaxe:
 - CEP Pilar Maestú, EEI Conchido e EEI Angustia (9 h.): MARÍA PENA RODRÍGUEZ
 - EEI A Granxa (1 h.): EVA BLANCO MIGUELEZ
 - EEI Vilariño (1 h.): a determinar
- ✓ Coordinadora do 1º ciclo: DOLORES GABÍN GARCÍA
- ✓ Coordinadora do 2º ciclo: BEATRIZ FERNÁNDEZ GARCÍA
- ✓ Coordinador do 3º ciclo: CARLOS MOSTEIRO FRAGA
- ✓ Coordinadoras das EEI: MARIA CARMEN LORENZO OUVIÑA (Conchido)
 ROSAURA BRETAL MARTÍNEZ (Angustia)
 ALICIA SOUTO VECINO (Vilariño)
 MARÍA ISABEL SOTO MEIJOMENCE (A Granxa)
- ✓ Director/Xefe de Estudos: VICENTE VÁZQUEZ ARIAS
- ✓ Orientadora, xefa do departamento: SILVIA FOLGUEIRA PUENTE

3.2.- Distribución horaria:

A permanencia da Xefatura do Departamento de Orientación no centro é de tres días semanais (martes e mércores así como parcialmente os venres) dado o carácter da praza que se ocupa, xa que esta é compartida coa EEI Fernández Varela (luns e xoves) adicándolle os venres á atención aos centros adscritos (EEI. Conchido, EEI A Granxa, EEI Angustia e EEI Vilariño). Ademais das horas de permanencia no centro prescriptivas, martes (atención a pais) e mércores (reunións de coordinación), os luns pola tarde en horario de 16:30 a 17:30 adícase a atención a familias na EEI Fernández Varela, onde tamén haberá una adicación dunha hora mensual para a reunión do Departamento desa escola.

As reunións co cunxunto de membros do Departamento convocarase fóra do horario lectivo no horario máis axeitado para tod@s @s membros, e terá lugar unha vez ao mes, ou no seu caso dadas as circunstancias do momento alomenos unha vez ao trimestre. A coordinación entre as mestras especialistas de PT e de AL coa orientadora realizarase sempre e cando sexa posible, dada a complexidade do persoal que forma este departamento pola súa pertenza a diferentes centros.

3.3.- Recursos Materiais:

No Departamento de Orientación existe material disponible para o traballo de PT e AL, así como probas diagnósticas e materias para o traballo da educación emocional e en valores que se desenvolverá mediante o Plan de Acción Titorial. Ademais contamos con material e libros de consulta para as nais e pais, e que están a disposición das familias e que se ofertará aos participantes na "Escola de Familia" que se poñerá en funcionamento no presente curso académico, en conxunto coa E.E.I. Fernández Varela, tamén dependente deste Departamento de Orientación.

3.4.- Normas xerais de funcionamento na atención ao alumnado con necesidade específica de apoio educativo:

Para que o Departamento de Orientación dea resposta ás necesidades específicas de apoio educativo ha de seguirse o seguinte proceso:

3.4.1. Detección. O proceso é o seguinte:

* O profesor e/ou o titor/a, no desenvolvemento das diversas accións que implica a avaliación continua, detecta necesidades educativas (retrazo, alteracións, dificultades, problemas...) nalgún/s ámbitos de desenvolvemento nun alumno determinado.

- Recopila información: observación, informes, avaliación inicial, traballos...
- Intercambia información coa familia.
- Tenta dar resposta ás necesidades que existen no centro con medidas ordinarias de forma normalizada.
- Se o consegue, pecha o ciclo de detección.
- Se non o consegue, demanda colaboración ao Departamento de Orientación (a través dun modelo de solicitude de intervención do D.O), no caso de que éste precise asesoramento para realizar esta avaliación psicopedagóxica solicita a intervención do E.O.E. (Equipo de Orientación Específico de A Coruña), quen valora o caso (concretado nun Informe Psicopedagógico -resumo da avaliación psicopedagóxica realizada- cando se dan as condicións establecidas na Orde do 31 de Outubro de 1996), e determina as medidas educativas a adoptar en función de que o alumno corresponda ao apartado 3.4.2 ou 3.4.3. Os pais estarán informados das medidas dispostas.

* A detección de necesidades tamén pode ser realizada pola familia, quen informa das necesidades detectadas no ámbito familiar e se aplicaríase entón o mesmo procedemento anterior dende a titoría ou dende o propio Departamento de Orientación.

• Se as necesidades detectadas precisan Adaptacións Curriculares Significativas (ACS), elaborárase un D.I.A.C onde se recollan as modificacións e o tipo de atención.

• Neste proceso identifícase o seguinte tipo de alumnado:

3.4.2. Alumnado sen necesidades específicas de apoio educativo, pero que, por diversas razóns manifestan:

- Ter desfase con respecto ao seu grupo, de forma temporal, nas técnicas instrumentais.
- Ter problemas no ritmo de aprendizaxe

3.4.3. Alumnado con necesidades específicas de apoio educativo:

Serán aquel@s que, ademais das axudas habituais, necesitan recibir outro tipo de axudas pedagóxicas e/ou servizos menos usuais. As necesidades xurden como consecuencia da distinta adaptación, ou falla de adaptación, do alumnado ao ritmo e tipos de aprendizaxes do grupo ao que se adscriben. Consideramos dous tipos:

3.4.3.1. N.E.E TEMPORAIS.

Serán as que nun proceso continuo de observación, esixen a adaptación dunha parte do currículo ás características que presenta un alumn@ nun momento do seu desenvolvemento. Podemos asimilalas ás "dificultades de aprendizaxe" e teñen carácter transitorio. Consideramos as seguintes:

- Necesidades no desenvolvemento das funcións superiores
 - *No desenvolvemento motor*
 - Integración do esquema corporal
 - Condutas motrices básicas
 - *No desenvolvemento perceptivo*
 - Na percepción visual
 - Na percepción auditiva
 - *No desenvolvemento lingüístico*
 - Na fono-articulación
 - No nivel comprensivo
 - No nivel expresivo
 - *No desenvolvemento lóxico-conceptual*
 - Nas formas e cores
 - Nos conceptos básicos
 - Nas operacións lóxicas
 - *No desenvolvemento socio-afectivo*
 - No desenvolvemento persoal
 - No desenvolvemento social
- Necesidades no desenvolvemento na aprendizaxe das técnicas básicas
 - Na aprendizaxe da lectoescritura
 - Nas aprendizaxes matemáticas
- Necesidades na aprendizaxe das técnicas de traballo intelectual
 - Nos hábitos de estudo
 - Nas técnicas de estudo
 - Noutras técnicas de traballo intelectual

3.4.3.2.- N.E.E. PERMANENTES

Serán as que esixan unha adaptación xeneralizada do currículo escolar ás características dun alumn@ e que suporán que se manteña a atención durante todo ou a gran parte do seu desenvolvemento escolar. Fan referencia a n.e.e. de suxeitos con significativas alteracións no seu desenvolvemento. Distinguimos:

- Necesidades de carácter intelectual
- Necesidades de carácter sensorial
- Necesidades de carácter físico-motórico
- Necesidades de carácter afectivo-emocional
- Necesidades de carácter sociocultural

4. -OBXECTIVOS:

A orientación educativa e a intervención psicopedagóxica defínense en relación cuns determinados obxectivos, que están directamente relacionados con tres ámbitos fundamentais de actuación que son os que se relacionan a continuación:

4.1.- Co centro:

1. Seguir desenvolvendo o Plan de Acción Titorial que dea resposta ás necesidades do centro e que estará directamente relacionado coas propostas establecidas no Plan de Autoavaliación e Mellora que imos realizar neste curso académico 2010-2011.
2. Elaborar as propostas do Plan de Orientación do Departamento.
3. Desenvolver o Plan de Acción Titorial, cos programas deseñados para o alumnado e que se levarán a cabo nas sesións de titoría, así como aqueles de realización directa por parte da Orientadora.
4. Asesorar nos criterios de carácter organizativo e pedagóxico para a atención ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.
5. Participar no deseño e desenvolvemento das medidas de atención á diversidade que se determinen.
6. Participar na avaliación das necesidades específicas de apoio educativo no ámbito da orientación.
7. Asesorar ao Equipo Directivo sobre o contido do proxecto educativo e os documentos que o integran, incluíndo nno mesmo o PAD xa elaborado e aprobado polo Claustro.
8. Colaborar nos diferentes procesos de avaliación do centro (avaldía) tal e como establece a lexislación vixente e acatando sempre as funcións que a Dirección do centro me encomende en dito proceso.
9. Cumplimentar en forma e tempo a información que se demanda dende a aplicación informática drdorienta.
10. Elaborar a Memoria do Departamento.

4.2.- Co alumnado:

1. Potenciar a orientación a tod@s @s alumn@s.
2. Realizar a avaliación psicopedagóxica d@s alumn@s que a requiran, empregando como proba diagnóstica fundamental o DN-CAS, que nos permite facer unha avaliación das necesidades d@s nen@s dende o punto de vista cognitivo pero tamén emocional. O que pretendemos e ver cal é a orixe das necesidades que presenta o noso alumnado.
3. Facilitar apoio para afrontar os momentos decisivos ou de maior dificultade: ingreso no centro, cambio de etapa.
4. Proporcionar atención individualizada ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo, fundamentalmente nos aspectos referidos a unha intervención emocional.
5. Intervir na resolución de conflitos de relación interpersonal d@s alumn@s, co fin de pór en marcha o establecido no Plan de Convivencia do noso Centro, unha resolución pacífica de conflitos que teña como base o diálogo e onde a mediación sexa o proceso a seguir para chegar á resolución pacífica dos mesmos.

4.3.- Co profesorado:

1. Informar sobre o resultado da avaliación psicopedagóxica dos alumnos.

2. Impulsar a coordinación das actividades de titoría, elaborando propostas de programas de actividades.
3. Asesorar e facilitar recursos para o desempeño e desenvolvemento do Plan de Acción Titorial.
4. Asesorar en cuestións prácticas de atención á diversidade.
5. Participar na elaboración das adaptacións curriculares, así como nos programas de intervención que se determinen para @s nen@s con necesidades específicas.
6. Colaborar na detección de problemas educativos ou de aprendizaxe que presenten @s alumn@s.
7. Orientar en relación con actividades e procesos de avaliación formativa, reforzo pedagóxico, adaptación curricular e promoción de alumn@s.
8. Demandar colaboración nas actividades promovidas polo departamento.

4.4.- Coas familias:

1. Cooperar na relación titores-familias para a solución de problemas que afectan aos seus fill@s.
2. Orientar ás familias en forma individual ou colectiva para que asuman responsablemente a educación e orientación d@s seus fill@s.
3. Demandar colaboración para as actividades promovidas polo departamento.
4. Desenvolver unha intervención específica coas familias cando detectamos que os problemas d@ nen@ son problemas que teñen a súa orixe na familia, e sempre fundamentalmente cando a orixe dos problemas é de tipo emocional.
5. Continuar co desenvolvemento ao longo do curso a "Escola de Familia" como un lugar de encontro que dea resposta as inquiredanzas das familias con respecto á educación d@s nen@s.

4.5.- Con outros:

1. Cooperar cos membros do Equipo de Orientación Específico da Coruña en actividades e programas de orientación, así como de intervención e diagnóstico do noso alumnado.
2. Establecer relacións co Concello, fundamentalmente a través das concellerías de educación e de servizos sociais.
3. Establecer relacións de colaboración con Asociacións que axuden ao desenvolvemento de certas capacidades do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.
4. Establecer canles de coordinación co Departamento de Orientación do I.E.S. da Pobra, para facilitar o tránsito do alumnado entre estas dúas etapas educativas.

5.-PLANIFICACIÓN XERAL DAS ACTUACIÓNS:

Tal e como se establece na lexislación actual vixente o Plan de Orientación parte das medidas de atención á diversidade que na mesma se contemplan e das reflectidas no Proxecto Educativo de Centro. Dende este punto de vista dito Plan de Orientación debe comprender tres ámbitos de actuación fundamentais: Plan de apoio ao proceso de ensino-aprendizaxe, Plan de apoio á acción titorial e o Plan de orientación académica e profesional (ámbito este último que obviaremos dadas as ensinanzas desta escola).

Establécense as liñas prioritarias de actuación que seguen:

- ✓ Promover a convivencia así como a **resolución pacífica de conflitos** no marco dunha escola plural desenvolvendo as accións oportunas.
- ✓ Asesorar, colaborar e incorporar contidos relacionados coa **aprendizaxe emocional**, dinámica de grupos e **igualdade real entre homes e mulleres**, reflectidas no plan de acción titorial.

✓ Identificar de forma temperá as necesidades, revisar e/ou modificar as medidas de apoio ou reforzo que estea a recibir o alumnado, e establecer canles de colaboración entre orientadores-as dos centros de primaria e secundaria da mesma zona; todo iso enmarcado no campo da atención á diversidade.

✓ Participación e implicación das familias na vida do centro e na educación d@s seus fill@s.

Tendo en consideración que este é un Departamento de Orientación de centros das etapas de Educación Infantil e Primaria, as actividades propostas no mesmo abranguerán so dous dos ámbitos de actuación e que son os que seguen:

- Apoio ao proceso de ensino-aprendizaxe.
- Apoio á acción tutorial.

5.1.- PLAN DE APOIO AO PROCESO DE ENSINO-APRENDIZAXE.

O Departamento de Orientación impulsará a orientación educativa no campo do ensino-aprendizaxe para tod@s @s alumn@s do centro, se ben prestando unha atención particular ás pautas de actuación pedagóxica co alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

A atención á diversidade constitúe un reto necesario de resposta de educación de calidade de todo centro escolar. O concepto de diversidade evolucionou a medida que a escola pasou de modelos segregacionistas e limitadores para dar paso a unha escola integradora máis tolerante e inclusiva, na que se recoñece a heteroxeneidade como algo positivo e enriquecedor no marco da calidade total.

A atención á diversidade é un principio fundamental do actual modelo educativo que propón a LOE e é consecuencia dalgúns dos seus postulados esenciais que propugnan unha ensinanza comprensiva. Este principio demanda unha educación integradora que recoñeza a diversidade da poboación escolar e lle dea unha resposta axeitada.

Nese contexto, os proxectos institucionais dos centros cun modelo de calidade asumen, tanto a nivel conceptual coma metodolóxico e organizativo, *a diversidade como factor inherente a todo grupo humano, e concibe á persoa como sistema aberto e dinámico que afirma a posibilidade de transformación nunha dobre dirección: como desenvolvemento das súas potencialidades (ou intelixencia) e como modificador do entorno (familia e escola) no que se atopan.*

É esa mesma diversidade a que fai necesario un esforzo de adaptación da escola ás características persoais da poboación atendida. Os proxectos dos centros dan sentido ás actuacións e servizos que poidan precisar @s alumn@s, tendendo sempre ás situacións menos restritivas que posibiliten o acceso ao currículo a todo o alumnado, aceptando as diferenzas a todos os niveis para procurar dar respostas educativas xustas e acordadas coas necesidades detectadas. Esta atención diversificada efectuarase para a maioría deles no ámbito das actuacións pedagóxicas que configuran a maneira habitual de proceder dos equipos educativos no centro e nas aulas. En ocasións, sin embargo, as necesidades educativas dalgúns alumn@s requirirán a adopción dunha serie de actuacións, tanto de carácter pedagóxico coma curricular e organizativo coma relativas á utilización de recursos específicos que difiren dos habituais.

O recoñecemento das diversidades existentes (capacidades, motivación, interese, estilos de aprendizaxe, ritmos, valores culturais, ...) constitúen o punto do que partimos para evitar que as diferenzas se convertan en desigualdades e desvantaxes entre o alumnado.

Este obxectivo só é alcanzable se a aula ordinaria se converte nun referente básico e *@ titor/a no eixe principal da resposta educativa á diversidade* e, singularmente, aos alumn@s

con necesidades especiais. A responsabilidade non debe desprazarse d@ titor/a aos distintos profesionais, polo contrario, estes deben colaborar con aquel/a, dacordo coa proposta curricular, nun auténtico traballo interdisciplinar e de equipo. Os recursos precisos para esta acción educativa deben asegurar no posible, a atención singular aos alumn@s que precisen deles. Preténdese que os centros respondan diferencialmente á diversidade presente nas aulas.

O reto permanente consiste precisamente en ser quen de ofrecer a cada alumn@ a axuda pedagóxica que precise, axustando a intervención educativa a súa individualidade como persoa.

A realidade educativa actual é complexa, variable e acolle, como estamos vendo ata aquí, a un alumnado igualmente diverso. O principio de "Atención á diversidade" entendémolo da seguinte forma:

1.- As diferenzas individuais no proceso de aprendizaxe constitúen un aspecto da condición humana. A diversidade é, polo tanto, unha característica de tod@s @s alumn@s e non só dun pequeno grupo.

2.- Tod@s @s alumn@s necesitan axudas psicopedagóxicas ao longo da súa escolarización, ben sexan de tipo persoal ou técnico ou material, co obxecto de conseguir os fins da Educación. Polo tanto, o factor que marca as diferenzas debe facer referencia ao tipo e grao de axudas que precisan.

3.- As necesidades específicas de apoio educativo d@s alumn@s preséntanse sempre asociadas ás condicións persoais e particulares froito dunha interacción entre o individuo e o seu entorno físico-social-cultural.

5.1.1.- PROGRAMA DE ATENCIÓN AO ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS DE APOIO EDUCATIVO:

5.1.1.1.-Obxectivos:

Os obxectivos que se perseguen para este curso son os seguintes:

1. Colaborar co profesorado titor na avaliación inicial do alumnado que comeza a súa escolarización no centro, e realizar as avaliacións psicopedagóxicas que como consecuencia se consideren pertinentes.

2. Colaborar na prevención e detección de problemas e dificultades educativas que presenten @s alumn@s.

3. Asesorar e apoiar ao profesorado no campo da diversidade, contribuíndo ao desenvolvemento das diferentes vías de atención que están previstas na etapa de Educación Infantil e Primaria.

4. Atender directamente ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo que se determine, naqueles casos nos que pola gravidade das súas necesidades así se considere necesario e tendo en conta a disponibilidad horario da Xefatura deste Departamento.

5. Facilitar ao profesorado técnicas e instrumentos relativos a hábitos de traballo e programas psicopedagóxicos específicos.

5.1.1.2.-Actividades:

5.1.1.2.1.-ACTIVIDADES PROPIAS DO DEPARTAMENTO:

As actividades que o departamento se propón realizar neste ámbito son, entre outras:

a) Participación na avaliación inicial d@s alumn@s para coñecer as súas aptitudes, actitudes e intereses.

b) Asesoramento e ofrecemento de recursos á comunidade educativa, que favorezan a posta en práctica de medidas organizativas e curriculares de atención á diversidade que precisa o alumnado.

c) Colaboración c@s maestr@s do centro na adopción de medidas curriculares (actividades de recuperación, reforzo educativo, adaptacións curriculares).

d) Avaliación psicopedagóxica individual de alumn@s con n.e.a.e.

e) Participar na elaboración das adaptacións curriculares para @s alumn@s con n.e.a.e. que as requiran.

f) Intervención directa con alumn@s con n.e.a.e., derivadas de problemas cuxa orixe é emocional.

g) Seguimento de alumn@s con n.e.a.e. participando no proceso de avaliación, co fin de determinar as modificacións pertinentes en canto ao seu proceso de aprendizaxe.

h) Asesoramento aos titor@s e ao profesorado en xeral na cumprimentación da documentación académica do alumnado, en especial do que recibe medidas de atención á diversidade.

i) Asesoramento individual aos pais d@s alumn@s, en todo aquilo que afecte á educación dos seus fill@s.

5.1.1.2.2.-ACTIVIDADES PROPIAS DA AULA DE APOIO:

➤ **Programa para mellorar a comprensión lectora:** Co fin de mellorar a velocidade e a comprensión lectora nos nen@s que presentan necesidades específicas de apoio educativo. Emprego do Programa Matel, así como de software educativo como o programa informático "Leer Mejor", "Aquari-Comprensión Lectora I e II". Do mesmo xeito empregaranse libros con caderniños de Lectura Eficaz que axudarán a mellora destes procesos, sen esquecer o traballo diario de actividades que impliquen o traballo da comprensión así como da expresión tanto oral como escrita.

Elaborarase tamén un programa de comprensión lectora para desenvolver en todas as aulas de Ed. Primaria, co fin de mellorar este aspecto no que moit@s nen@s amosan dificultades e que inflúe negativamente no seu rendemento académico a nivel xeral, tal e como se explicita máis adiante.

➤ **Programa para mellorar os procesos cognitivos dentro do marco fa Teoría PASS: PLANIFICACIÓN, SIMULTÁNEO, ATENCIÓN E SECUENCIAL.** Este programa desenvolverase fundamentalmente coa utilización do PPIC (un programa informático que se denomina : Programa PASS de intervención cognitiva) e que empregaremos coa maioría do alumnado que recibirá apoio de PT en sesións curtas e dentro das horas de apoio adicadas a cada nen@. Do mesmo xeito empregaranse técnicas específicas de estimulación do proceso de Planificación en cada unha das actividades que se realicen.

➤ **Programa de desenvolvemento das habilidades matemáticas básicas,** co fin de mellorar os procesos matemáticos básicos do alumnado do centro, e en especial d@s nen@s con necesidades específicas de apoio educativo.

➤ **Programa de desenvolvemento da comunicación empregando un sistema alternativo e aumentativo da comunicación.**

➤ **Programa de estimulación da linguaxe oral,** desenvolto pola mestra especialista de Audición e Linguaxe, na etapa de Educación Infantil, en dous dos centros compartidos de Educación Infantil.

➤ Programa de intervención centrado na corrección das diferentes dislalias fisiolóxicas.

5.2. - PLAN DE APOIO Á ACCIÓN TITORIAL: (recóllese so o índice do que será o desenvolvemento máis exhaustivo do PAT)

5.2.1. -Xustificación: A acción titorial está vinculada intrinsecamente á acción docente como un conxunto de accións articuladas en torno a esta, e que tentan contribuir á consecución dos grandes fins da educación e tamén, e polo tanto, aos obxectivos da etapa.

Destacar dentro do Plan de Orientación a función titorial é pór en primeiro plano as características da educación e dar máis peso ao carácter personalizado, individualizado, integral e diverso da ensinanza, fronte á parcelación por áreas e a desaparición do individuo no grupo segundo os principios de: personalización, individualización, integración e diversificación.

Titoría, orientación e intervención psicopedagóxica integran o currículo, como oferta educativa dirixida a todos os aspectos da aprendizaxe e a maduración da personalidade dos alumnos/as.

5.2.2. -Obxectivos:

- Facilitar a integración d@s alumn@s no seu grupo e no conxunto da dinámica do centro.
- Potenciar o esforzo individual e o traballo en equipo.
- Contribuir á personalización do proceso educativo.
- Efectuar un seguimento global da aprendizaxe do alumnado para detectar dificultades e necesidades específicas de apoio educativo e recurrir aos apoios ou actividades axeitadas.
- Coordinar o proceso de avaliación asesorando sobre a promoción ou non de ciclo dende a propia Comisión de Avaliación.
- Coordinar o axuste das programacións ao grupo de alumn@s no referente ás respostas educativas diante das n.e.a.e..
- Implicar e comprometer ás familias en actividades de apoio á aprendizaxe e orientación dos seus fillos/as.
- Facilitar o desenvolvemento de hábitos de estudo e traballo.

5.2.3. -Actividades:

- Co alumnado:
 - Coñecer a situación de cada alumn@ no grupo, no centro e no seu ambiente sociofamiliar e intervir para favorecer a integración nos casos nos que sexa necesario
 - Recabar información sobre os antecedentes escolares e a situación persoal ou familiar de cada alumn@, a través de informes anteriores, expediente persoal, titor@s cursos pasados...
 - Analizar c@s demais maestr@s as dificultades escolares d@s alumn@s debidos a deficiencias instrumentais, problemas de integración e outros para a búsqueda dos asesoramentos e apoios necesarios.
 - Prácticas das técnicas de estudo.
 - Lectura de contos e traballo con eles mediante actividades planificadas que traten os valores que desexamos no noso alumnado

➤ Coas familias:

- Reunións c@s nais e pais unha vez por trimestre para informalos sobre as pautas esenciais do noso traballo ao longo do curso 2009-2010 c@s alumn@s da aula.
- Conseguir a colaboración d@s nais-pais en relación co traballo persoal d@ seu fill@: organización do tempo de estudo e tempo de descanso.
- Entrevistas individuais para informar do desenvolvemento académico dos seus fill@s ou calquera outro aspecto da súa formación.

➤ Co equipo docente:

- Coordinación dos diferentes programas no que se refire á planificación e avaliación.
- Facilitar dende o Departamento de Orientación material que poida ser de axuda ao desenvolvemento do Plan de Acción Titorial.
- Diseñar as actividades incardinadas no Plan de Autoavaliación e Mellora e que explicitaremos no punto 5.4. deste Plan de Orientación.

5.2.4. -Metodoloxía:

As actividades do PAT desenvolveranse a través das sesións semanais determinadas no horario, adicadas á adquisición dos contidos propios dos diferentes programas elaborados a tal efecto (Ex: Programa de Ed. Emocional, en valores e de resolución pacífica de conflitos, Programa de técnicas de estudo, entre outros)

5.2.5. - PROGRAMAS DE INTERVENCIÓN DO PAT:

5.2.5.1. - PROGRAMA DE ED. EMOCIONAL, ED. EN VALORES E DE RESOLUCIÓN PACÍFICA DE CONFLICTOS:

PARA O C.E.P. PILAR MAESTÚ SIERRA

A) OBXECTIVOS:

- ☺ Favorecer a autonomía personal d@ nen@ aumentando a súa autoestima e a adquisición dun axeitado autoconcepto de si mesmo.
- ☺ Mellorar a intelixencia interpersonal d@s nen@s, fomentando o dominio das habilidades sociais básicas, respecto aos demais, a comunicación receptiva e expresiva e a capacidade para compartir emocións.
- ☺ Tomar conciencia das principais emocións e sentimentos e tamén das dos demais, potenciando actitudes de tolerancia e respecto.
- ☺ Contribuir ao desenvolvemento da empatía como valor necesario para a sólida formación como persoas, nun proceso que vai dende o egoísmo e a individualidade cara logros colectivos mediante a suma de valores (ilusión, colaboración, esforzo, responsabilidade, solidariedade, ...) , que dan lugar ao progreso mediante o traballo en equipo e a construción entre tod@s dun futuro mellor.
- ☺ Adquirir habilidades para afrontar situacións de conflito que axuden a previr e superar determinadas situacións de crise.

B) CONTIDOS:

 CONCIENCIA EMOCIONAL:

- * vocabulario emocional

- * identificación de emocións e sentimentos
- * recoñecemento de emocións e sentimentos dos demais
- * toma de conciencia do propio estado emocional

✍ REGULACIÓN EMOCIONAL:

- * estratexias de regulación emocional: diálogo interno, reestruturación, asertividade...
- * regulación de sentimentos e impulsos
- * tolerancia á frustración

✍ AUTOESTIMA:

- * noción de identidade e coñecemento dun mesmo
- * manifestación de sentimentos positivos cara un mesmo e confianza nas propias posibilidades.
- * valoración positiva das propias capacidades e limitacións
- * estilos de conduta e autoestima

✍ HABILIDADES SOCIO-EMOCIONAIS:

- * habilidades de relación interpersonal: expresividade, comunicación, cooperación e colaboración social
- * a empatía
- * relacións positivas cos demais
- * estratexias de resolución de conflitos
- * establecemento das relacións de grupo.

✍ HABILIDADES DA VIDA.

- * escoita de forma activa
- * desenvolvemento persoal e social
- * actitude positiva ante a vida
- * sentido do humor
- * percepción positiva e goce do benestar.

C) METODOLOXÍA:

Unha metodoloxía participativa favorece en primeiro lugar a motivación d@s nen@s. Se fomentamos o desenvolvemento de emocións positivas estaremos xerando n@ nen@ condutas positivas, xa que entendemos que as condutas negativas d@ nen@ son produto de emocións negativas e dunha motivación escasa.

Para favorecer ou levar a cabo esta metodoloxía participativa é preciso entender o traballo cooperativo como unha metodoloxía participativa propiciando a amizade entre @s compañeir@s. As técnicas de dinámica de grupos e a análise de situacións conflitivas e a búsqueda de solución entre tod@s axudan a previr posteriores conflitos.

O papel d@ educador/a é o de mediador da aprendizaxe. Proporcionamos modelos de actuación que @ nen@ interioriza, motiva á participación e dinamiza ao grupo, proporcionando seguridade no momento de compartir experiencias, o que anima aos nen@s a obter información e descubrir o entorno. @ maestr@ dirixirá a súa acción cara as seguintes vertentes:

- ☺ Facer a aprendizaxe dinámica e operativa
- ☺ Descubrir e suscitar os intereses d@ nen@.
- ☺ Motivar ao nen@ para espertar o interese pola reflexión e o pensamento.

Pretendemos chegar a elaboración dun **mapa emocional** por parte d@s nen@s.

D) AVALIACIÓN: Para a avaliación deste programa empregaremos a seguinte táboa:

	CONDUTA OBSERVABLE	NOME	NOME						
Traballo en equipo	Amósase segur@								
	Gústalle a actividade, participa								
	Crea conflitos								
Relación cos compañeiros	Mantén relación dialogante, amigable, competitiva								
	Amósase tímide								
	Relaciónase con tod@s								
	É selectiv@ no trato								
Actitude xeral diante da actividade	Sempre opina								
	Respeta aos compañeiros								
	Exprésase con facilidade								
	Chama a atención								
	Distorsiona ao grupo								
	Cumpre as normas								
	Amosa iniciativa								
	Colabora								
	É pasiv@								
	Pasa desapercibid@								
Participación na reflexión	Respeta a quenda de palabra								
	Acepta a opinión allea								
	Escoita e debate ideas								
	Sempre opina, dirixe								
Clima da aula	Confianza								
	Receo								
	Competitividade								
	Colaboración								
Colaboración	Ofrécese								
	Só se se lle pide								
	Intenta non participar								

E) TEMPORALIZACIÓN

Curso académico 2010-2011.

PARA DESENVOLVER NAS E.E.I. ADSCRITAS

A) OBXECTIVOS:

✍ Coñecerse a sí mesm@ e valorarse expresando emocións e sentimentos coa palabra e o corpo, recoñecendo os propios gustos e preferencias, e fomentando o respecto e a confianza n@s demáis e en si mesm@.

✍ Recoñecer e responsabilizarse dos propios actos, asumindo responsabilidades e sendo quen de tomar decisións cunha actitude máis reflexiva e controlada.

✍ Desenvolver as habilidades sociais necesarias propias da pertenza a un grupo, que lles permitan resolver os seus problemas de relación e recoñecer os seus propios erros.

✍ Adquirir habilidades de traballo en grupo mediante xogos cooperativos.

✍ Aprender a respectar e comprender aos demáis, respectar a quenda de palabra, recoñecendo os sentimentos e emoción dos alleos, así como realizando críticas construtivas.

B) CONTIDOS:

✍ CONCIENCIA EMOCIONAL:

- * vocabulario emocional
- * identificación de emocións e sentimentos
- * recoñecemento das emocións e sentimentos d@s demais
- * toma de conciencia do propio estado emocional

✍ REGULACIÓN EMOCIONAL:

- * regulación de sentimentos e impulsos
- * tolerancia á frustración

✍ AUTOESTIMA:

- * coñecemento de si mesm@
- * manifestación de sentimentos positivos cara si mesm@ e confianza nas propias posibilidades.
- * valoración positiva das propias capacidades e limitacións
- * estilos de conduta e autoestima

✍ HABILIDADES SOCIO-EMOCIONAIS:

- * habilidades de relación interpersonal
- * relacións positivas cos demais
- * establecemento das relacións de grupo.

✍ HABILIDADES DA VIDA.

- * escoita de forma activa
- * desenvolvemento persoal e social

C) METODOLOXÍA:

Unha metodoloxía participativa favorece en primeiro lugar a motivación d@s nen@s. Se fomentamos o desenvolvemento de emocións positivas estaremos xerando n@ nen@ condutas positivas, xa que entendemos que as condutas negativas d@ nen@ son produto de emocións negativas e dunha motivación escasa.

Para favorecer ou levar a cabo esta metodoloxía participativa é preciso entender o traballo cooperativo como unha metodoloxía participativa propiciando a amizade entre @s compañeir@s. As técnicas de dinámica de grupos e a análise de situacións conflitivas e a búsqueda de solución entre tod@s axudan a previr posteriores conflitos.

O papel d@ educador/a é o de mediador da aprendizaxe. Proporcionamos modelos de actuación que @ nen@ interioriza, motiva á participación e dinamiza ao grupo, proporcionando seguridade no momento de compartir experiencias, o que anima aos nen@s a obter información e descubrir o entorno. A mestra dirixirá a súa acción cara as seguintes vertentes:

- ☺ Facer a aprendizaxe dinámica e operativa
- ☺ Descubrir e suscitar os intereses d@ nen@.
- ☺ Motivar ao nen@ para espertar o interese pola reflexión e o pensamento.

As actividades plantexadas terán a seguinte estrutura:

- Unha situación de partida.
- Un conto que reflecta o que queremos traballar.
- Unha ou varias actividades presentadas en forma de ficha.
- Algunha dinámica de grupo para traballar o aspecto anteriormente relacionado.

D) AVALIACIÓN:

Para a avaliación deste programa empregaremos unha táboa deseñada para determinar a evolución desas habilidades básicas que imos aprender.

E) TEMPORALIZACIÓN

Curso académico 2009-2010.

5.2.5.2.- PROGRAMA DE DESENVOLVEMENTO DAS TÉCNICAS DE ESTUDO E ESTRATEXIAS DE APRENDER A PENSAR: (forma parte do PAT ademais de incluírse como actividade dentro do Plan de Autoavaliación e Mellora da Calidade, desenvolvéndoo o Departamento de Orientación).

A) Xustificación:

Dende un enfoque construtivista da educación é importante considerar dentro do acto didáctico os procesos de ensinar a pensar e ensinar a aprender, xa que son mecanismos que favorecen o coñecemento dun mesmo, que axudan @ neno/a a identificarse e a diferenciarse dos demais.

Así @s nenos/as serían conscientes dos seus motivos e intencións, das súas propias demandas das tarefas académicas, chegando a ser capaces de controlar os seus recursos e regular a súa actuación posterior. Chegando tamén ao desenvolvemento das habilidades

metacognitivas básicas que consisten na capacidade de autorregular a propia aprendizaxe, é dicir, planificar estratexias que se han de empregar en cada situación, aplicalas, controlar o proceso, avalialo para detectar posibles erros e como consecuencia transferilo a unha nova situación.

b) Obxectivos:

- Ser consciente do funcionamento do noso cerebro, chegando a entender cal é o proceso cognitivo que nos impide traballar ben, para acadar estratexias que nos permitan aprender ben.
- Coñecer, traballar e desenvolver técnicas e diferentes procedementos de estudo en función de diferentes condicionantes persoais, en función da demanda e dos seus obxectivos e en relación cos factores externos.
- Tomar conciencia dos seus propios procesos cognitivos, antes, durante e despois da realización dun traballo.
- Aprender a planificar, regular e controlar, e tamén valorar os seus pensamentos, co obxectivo de optimizar o rendemento.
- Aprender a traballar e organizar datos e desenvolver con iso diferentes tipos de habilidades metacognitivas (observación, comparación, clasificación, representación, retención e recuperación, interpretación, inferencia e transferencia e avaliación).

c) Contidos:

- Motivación como paso previo para o desenvolvemento das técnicas de estudo.
- Técnicas para **observar**: autoobservación, observación directa, observación indirecta e búsqueda de datos.
- Técnicas para **analizar**: análise oral, análise textual (subliñado, gráficos, esquemas...) e análise visual.
- Técnicas para **ordenar**: orde alfabético, orde numérico, orde serial, orde temporal, orde espacial e orde procedimental.
- Técnicas para **clasificar**: resumo, esquemas, mapas conceptuais, redes semánticas, cadros sinópticos...
- Técnicas para **memorizar**: codificar, recoñecer, reconstruír, manter e actualizar a información.

d) Metodoloxía:

As actividades a desenvolver no ámbito das técnicas de estudo levaranse a cabo dentro da aula ordinaria pol@ maestr@ titor/a e consistirán na aplicación das técnicas anteriormente citadas a través de actividades motivantes para os nenos/as.

5.2.5.3. - PROGRAMA DE COMPRENSIÓN LECTORA:

A) OBXECTIVOS:

- Achegar ao alumnado distintas estratexias que lles axuden a mellorar a comprensión de textos escritos
- Mellorar significativamente a eficacia e eficiencia lectora d@s nosos alumn@s.

B) METODOLOXÍA:

Para o desenvolvemento deste programa empregaremos as seguintes actividades que se levarán a cabo nunha sesión semanal. Partiremos dun texto que empregaremos para a realización

de actividades do mesmo que seguirán a seguinte tipoloxía. Os textos a empregar serán de tres temáticas diferentes e centradas nos eixes temáticos do presente curso:

1º trimestre- VALORES

2º trimestre- MEDO

3º trimestre- DESENVOLVEMENTO SOSTIBLE, COMERCIO XUSTO

A tipoloxía de actividades é a que segue, divididas en dous bloques diferenciados:

ACTIVIDADES DE EFICACIA LECTORA:

LE CON VELOCIDADE PARA QUE POIDAS GAÑAR	
Comprobación da velocidade lectora ao inicio do programa e despois cada mes.	
CON MEMORIA E ATENCIÓN PODERÁS SER CAMPEÓN	Lectura de textos
Ler textos en "V", outros con palabras cortadas pola metade, etc.....	
SE ENTONAS CON ATENCIÓN GAÑARÁS A COMPETICIÓN	
Actividades de lectura nas que se teña en conta o ritmo, a entonación, as pausas....	
SE MIRAS CON ATENCIÓN ATOPARÁS O QUE BUSCAS	
Con recadros con letras ou palabras e unha repetida buscaremos a que se repite.	

ACTIVIDADES DE EFICIENCIA LECTORA:

SE ACERTAS A METADE OU FAS PLENO, LEVARÁS UN BO AGASALLO	
Preguntas relacionadas co contido do texto con opción de respostas (tres ou catro)	
ESCONDIDO NESTAS FRASES HAI UN TEXTO DIVERTIDO	
A actividade consistirá en ordear frases ou anacos de texto até reconstruir o texto.	
ÉRASE QUE SE ERA... REMATAR UN CONTO PODE FACELO CALQUERA	
Continuar un conto, unha historia, facer un principio, cambiar o nudo do conto....	
COAS PALABRAS DO RECADRO, ENCHE OS ESPAZOS EN BRANCO	
Prácticas "cloze". Completar os espazos en branco coas palabras do recadro ou sen elas.	
FÍXAT E NA LISTA PORQUE SE COLARON TURISTAS	
Dunha lista de palabras que pertencen a unha mesma familia léxica imos buscar as que non sexan desta e despois faremos o "paraugas" seguindo a Teoría de Baumann.	
A partir dun mapa conceptual elaboramos o texto, ou ben ao revés.	
Resumen dun texto empregando a "mesa" para determinar ideas principais e secundarias, de acordo tamén coa Teoría de Baumann.	
"O QUE O CONTO NOS CONTOU"	
Trátase de debuxar o conto na súa totalidade segmentado en partes do mesmo, ou ben debuxar aqueles elementos máis importantes do mesmo, como: personaxes, escenario.....	

C) AVALIACIÓN:

Empregaremos un cuestionario de avaliación, no que se reflectirán os ítems máis importantes que é necesario avaliar.

5.3.- ESCOLA DE FAMILIA:

Trátase dunha actividade para a formación de "familias" en todos aqueles temas que poidan resultar do seu interese e que teñen que ver coa educación d@s nen@s dende os tres aos doce anos. Pretendemos dar resposta ás inquiredanzas que poidamos ter en canto a educación d@s nen@s.

A necesidade de pór en marcha unha "Escola de Familia" parte da crenza de que as familias son a parte máis importante na educación d@s nen@s, porque a verdadeira función educativa reside sempre no labor diario da familia.

5.3.1.- OBXECTIVOS:

- ✍ Crear un espazo de comunicación e cooperación entre nais e pais, así como outros axentes educativos, para enriquecer e dinamizar o proceso educativo d@s nos@s nen@s.
- ✍ Formar tanto @s futur@s como @s nai/pais actuais.
- ✍ Dotar aos participantes de estratexias e habilidades axeitadas para a socialización d@s nenos (establecemento de límites e normas, solución de problemas, habilidades comunicativas, etc), así como para o seu crecemento integral no grupo familiar.
- ✍ Analizar as diferentes etapas que recorre unha familia no seu ciclo vital.
- ✍ Promover o coñecemento das características evolutivas e as necesidades d@s nen@s no período evolutivo no que estamos a traballar.
- ✍ Potenciar a participación consciente e activa dos membros do grupo no proceso de ensinanza e aprendizaxe dende os distintos roles.

5.3.2.- CONTIDOS :

Os contidos serán os determinados polos mesmos membros da Escola de Familia que escolleremos na primeira reunión. Estarán relacionados con:

- O grupo familiar (etapas, crisis, solucións/alternativas...)
- Estilos educativos: como educar?
- Desenvolvemento d@s nen@s en cada idade
- Estratexias educativas a cada idade
- Situacións problemáticas (detección, intervención)
- Técnicas de modificación de conducta
- A comunicación na familia (clima, habilidades sociais...)
- Influencias n@s nen@s: medios de comunicación, publicidade, amig@s.
- Educar en valores
- Novos retos: novas tecnoloxías, drogas, trastornos alimenticios (anorexia, bulimia).

5.3.3.- METODOLOXÍA:

As sesións terán un carácter mensual cunha duración de dúas horas máis ou menos. Serán os xoves en horario de 17:00 a 19:00 horas. Organizaranse sempre do seguinte xeito:

- Unha charla ou exposición teórica dos contidos que decidimos traballar nesa sesión, aínda que tamén pode ser un audiovisual ou as dúas cousas.

- Un traballo en pequenos grupos sobre esa temática
- Unha posta en común entre tod@s do traballado.

En función da cohesión grupal que sexamos capaces de conseguir pois faremos que a "Escola de Familia" sexa algo moito máis dinámico como acabou sendo no curso pasado e daremos resposta ás demandas que se solicitaban dende esa avalaicaicón final, e consistía no plantexamento da Escola de familia como que eran as mesmas familias quen plantexen os temas a partir dun caso concreto que lles preocupa.

5.3.4.- AVALIACIÓN:

Realizaremos unha avaliación da actividade ao finalizar cada trimestre mediante unha grella de avaliación que nos permita determinar aqueles cambios que sexa preciso facer e que

permita realizar un seguimento da actividade. Avaliaranse aspectos relativos a: consecución de obxectivos individuais, metodoloxía das sesións, utilidade dos temas tratados, etc. Para iso empregaremos cuestionarios ou rexistros de avaliación.

Ao final do curso 2009-2010 realizaremos unha avaliación final que servirá de reflexión para o vindeiro curso 2010-2011.

5.4.-ACCIÓNS A DESENVOLVER POLO D.O. INCARDINADAS NO PLAN DE AUTOAVALIACIÓN E MELLORA DA CALIDADE EDUCATIVA "ATENCIÓN Á DIVERSIDADE E EDUCACIÓN EMOCIONAL COMO ESTRATEXIAS DE CALIDADE":

Véxase todas as actividades plantexadas no Plan de Autoavaliación e Mellora da Calidade do noso centro "Camiñando cara ás competencias dende a atención á diversidade", no que a maioría das actividades que se plantexan teñen como responsable do Deseño das actividades entre outros o Departamento de Orientación.

5.5. - UN ALMORZO SAUDABLE!!!!

1. - OBXECTIVOS:

- Tomar conciencia de importancia de comezar o día cun bo almuerzo e que alimentos forman parte del.
- Preparar un almuerzo saudable nas aulas do 1º ciclo de Ed. Primaria.
- Concienciar sobre a importancia dun almuerzo saudable insistindo no tema da froita á hora do recreo (traballarémolo un mes en colaboración co programa de Axudas FOGA para distribución de froitas frescas entre o alumnado).

2. - ACTIVIDADES:

1º CICLO.

- Faremos un rexistro do que @s nen@s almorzan a diario. (FICHA 1)
- Contamos un conto relacionado coa alimentación saudable (Presentación PPS)
- Visionado dun vídeo educativo relacionado co almuerzo saudable, dentro do programa de Bimbo. Ademais elaboraremos unha actividade para o traballo na pizarra dixital.

(Doki descubre el desayuno: <http://www.youtube.com/watch?v=2lreDSJSZEE>)

(Despierta, desayuna, muevete: http://www.youtube.com/watch?v=_YJfTnh6c-s)

- Levaremos a cabo un almuerzo saudable un día na escola c@s nen@s do 1º ciclo.
- Representaremos mediante debuxos cal debe ser o almuerzo que debemos tomar todos os días, un bo almuerzo saudable. (FICHA 2)
- Na mesma semana, e durante un mes, repartiremos froita fresca para o recreo dentro das Axudas do FOGGA para distribuír froitas frescas entre o alumnado.

2º-3º CICLO.

- Actividades propias do currículo relacionadas coa alimentación saudable.
- Na mesma semana, e durante un mes, repartiremos froita fresca para o recreo dentro das Axudas do FOGA para distribuír froitas frescas entre o alumnado.

5.6.- PROGRAMA DE PREVENCIÓN DAS DIFICULTADES LECTOESCRITORAS A TRAVÉS DA APLICACIÓN DO COGEST (PROGRAMA DE ESTIMULACIÓN DOS PROCESOS COGNITIVOS ENMARCADOS NA TEORÍA PASS)

A continuación determinaremos cal será o proceso para a implementación do programa de prevención das dificultades de aprendizaxe, centradas fundamentalmente no proceso lectoescritor.

1.- Aplicaremos o DN-CAS (batería psicopedagóxica que nos permite a diagnose sobre o funcionamento do cerebro d@s nen@s dende un punto de vista cognitivo e emocional), para avaliar os procesos cognitivos do alumnado do 1º curso. Determinaremos do mesmo xeito con esta diagnose as posibles problemas emocionais que poden existir e que poden bloquear a aprendizaxe.

2.- Explicaremos aos nen@s como funciona o noso cerebro e para iso empregaremos os seguintes recursos:

- Vídeo dunha personaxe-boneco (FUNDI)¹ que lles irá ensinando aos nen@s empregando a metáfora da mesa o funcionamento do cerebro. A medida que Fundi lles vai explicando nos iremos facendo actividades con eles para que poidan coñecer e diferenciar mellor cada un dos procesos cognitivos.

- Faremos uns debuxos dos símbolos que representan os diferentes procesos cognitivos e construiremos a imaxe completa para colgala a modo de mural na aula e poder empregar despois os diferentes elementos como símbolos ou anclas no desenvolvemento do proceso de ensino-aprendizaxe, e sobre todo na implementación do COGEST.

3.- Posta en práctica do COGEST como programa de estimulación dos procesos cognitivos que será desenvolvido pola mestra titora en colaboración co Departamento de Orientación.

4.- Avaliación dos avances ou se é o caso dos retrocesos acontecidos a través de voltar a aplicar o DN-CAS a todo o alumnado.

6. - ESTRATEXIAS DE INTERVENCIÓN:

Partimos da idea de que o Departamento de Orientación debe enfocarse dende a colaboración, tratando de axudar á comunidade educativa e amosando sempre una boa dispoñibilidade a calquera iniciativa proposta tanto dende as titorías como polo resto de profesor@s, alumn@s ou familias.

Por outra banda, as intervencións en orientación teñen que se desenvolver no marco da concepción educativa e curricular. Dende esta premisa a intervención do departamento forma parte do currículo, entendido este como oferta educativa integral, dirixida a todos os aspectos da aprendizaxe e maduración da personalidade do alumnado.

Tamén temos en conta que as tarefas de orientación do departamento se dirixen fundamentalmente @s alumn@s, suxeitos activos da súa propia educación.

Porén, o referente básico d@ alumn@ non esixe que a intervención estea sempre centrada no caso individual; ao contrario, a perspectiva da intervención procurará ser global ou sistémica, polo efecto multiplicador que produce.

Consideramos que un modelo axeitado de intervención é o que desenvolve programas (o Plan de Acción Titorial e o Plan de Apoio ao proceso de Ensino-Aprendizaxe, poden considerarse como tales, en sentido amplo).

¹ FUNDI: VIDEO ELABORADO POLA FUNDACIÓN CARME VIDAL XIFRE DE NEUROPSICOPEDAGOXÍA DE GIRONA PARA EXPLICACIÓN DO FUNCIONAMENTO DO CEREBRO.

7.- TEMPORALIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DO DEPARTAMENTO:

ACTUACIÓN	DESTINATARIOS	RESPONSABLES		TEMPORALIZACIÓN
		DESEÑO	EXECUCIÓN	
Coordinación do Plan de Autoavaliación e Mellora da Calidade Educativa "Camiñando cara ás competencias básicas dende a atención á diversidade"	Nen@s Familias Claustro	D.O en colaboración co Claustro	Tod@s	Todo o curso
Detección das necesidades específicas de apoio educativo que existen no centro así como nos centros adscritos.	Nen@s titor@s Familias	D.O	D.O	Todo o curso
Análise das necesidades e establecemento dos horarios, de coordinación da Xefatura do Departamento, de atención ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo por parte da profesora de Pedagogía Terapéutica, tendo en consideración o carácter flexible do mesmo, así como da especialista de Audición e Linguaxe	Mestras especialistas Claustro Nen@s	D.O/ Xefatura de Estudos	D.O	Setembro Máis todo o curso polo carácter flexible dos horarios e necesidades que poden xurdir e precisan de adaptación
Proposta de actuacións a levar a cabo con este alumnado e programas de intervención propostos para o seu desenvolvemento.	Nen@s Mestr@s Familias	D.O	Profesorado que traballa con este alumnado	Todo o curso (pola necesidade de revisión e adaptación dos programas deseñados)
Elaboración de informes psicopedagóxicos do alumnado procedente doutras comunidades para a súa escolarización no centro, adoptando as medidas máis axeitadas ás súas necesidades.	Mestr@s Inspección Xefatura Territorial	Xefatura D.O.	A quen vaia destinado	Todo o curso
Elaboración do Plan de Orientación do Departamento.	Xefatura D.O.	Xefatura D.O	Xefatura D.O	Setembro/principios de Outubro.
Asesorar ao Equipo Directivo sobre o contido do proxecto educativo e os documentos que o integran, incluíndo nno mesmo o PAD xa elaborado e aprobado polo Claustro.	Equipo Directivo	Equipo Directivo/ D.O.	Equipo Directivo/ D.O.	1º e 2º trimestre
Colaborar nos diferentes procesos de avaliación do centro	Dirección	Dirección	Quen se	Cando o determine a

(Avaldía) tal e como establece a lexislación vixente e en base ás función que a Dirección do centro determine.	Administración Educativa		determine	Admon.
Cumplimentar en forma e tempo a información que se demanda dende a aplicación informática drdororienta.	Asesoría de Orientación	Xefatura D.O	Xefatura D.O.	Cando o determine a Admon.
Asesorar ao Equipo Directivo sobre o contido do proxecto educativo e os documentos que o integran, incluíndo no mesmo o PAD xa elaborado e aprobado polo Claustro.	Equipo Directivo	DO en colaboración con Equipo Directivo	DO en colaboración con Equipo Directivo	1º e 2º trimestre
Concreción dos Programas de Intervención establecidos no PAT.	Nen@s de todas os ciclos	D.O.	Titoras	Todo o curso
Elaboración das avaliacións psicopedagóxicas e os correspondentes informes psicopedagóxicos, se é o caso, para aquel@s alumn@s que se solicite por parte da súa titora.	Nen@s Titor@s Outros demandantes	Xefatura D.O	Xefatura D.O.	Todo o curso
Colaboración na elaboración de Adaptacións Curriculares, na toma de decisións sobre as mesmas, así como na adaptación de horarios para a posta en marcha das que se vaian realizando ao longo do curso.	Nen@s Titores Profesorado da área correspondente	D.O	D.O Titores Profesorado de área	Todo o curso (fundamentalmente 1º trimestre)
Axuda e atención directa no desenvolvemento de programas de intervención para alumnos/as con necesidades específicas de apoio educativo, cando así se precisen, fundamentalmente intervención emocional	Nen@s Familias	Xefatura D.O	Xefatura D.O	Todo o curso
Participación nas sesións de avaliación ordinarias de todo o alumnado do centro co fin de determinar as posibles necesidades que poidan ir xurdindo ao longo do curso.	Comisións de avaliación	Xefatura D.O.	Xefatura D.O	Unha vez ao trimestre .
Participar nas sesións de seguimento das adaptacións curriculares para ver a necesidade de modificación das medidas propostas, ou a toma de decisións máis axeitada que dea resposta ás necesidades d@ neno/a.	Nen@s Titores Mestr@s especialistas	Titores	Todos os participantes na realización da ACS	Cando se determine na propia ACS
Elaboración se é o caso dos informes necesarios de solicitude	Nen@s	Xefatura	Xefatura	Mes de Abril

de flexibilización da duración do periodo de escolarización para o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.	Inspección Xefatura territorial	D.O.	D.O.	
Desenvolvemento do PAT, a través da facilitación ás titoras do material necesario para aplicar este na aula.	Titores	Xefatura D.O.	Titores	Todo o curso
Deseño e implementación dun programa preventivo de dificultades de aprendizaxe (COGEST: Programa de estimulación cognitiva fundamentado na Teoría PASS), administración do DN-CAS ao grupo de 1º curso de 1º ciclo de Ed.Primaria.	Aula de 1º curso do CEP PILAR MAESTÚ SIERRA	Xefatura D.O. Mestra Al Titora	Xefatura D.O.	De Outubro a Maio
Continuar co desenvolvemento das sesións mensuais da "Escola de Familia"	Familias inscritas no presente curso	Xefatura D.O.	Xefatura D.O.	De Outubro a Xuño
Avaliación dos programas ou plans propostos.	Escola	Xefatura D.O.	D.O.	Xuño
Participación nas sesións de avaliación final do alumnado.	Comisións de avaliación	Xefatura D.O.	Xefatura D.O.	Xuño
Establecemento das posibles necesidades coas que nos podemos atopar no vindeiro curso 2011-2012.	Escola	Xefatura D.O.	Xefatura D.O.	Xuño

8. -AVALIACIÓN DO PLAN DE ORIENTACIÓN:

Os criterios de avaliación do Plan veñen marcados polo grao de cumprimento dos obxectivos sinalados no mesmo e polo resultado das actividades deseñadas para desenvolver nos dous ámbitos, no proceso de ensino-aprendizaxe e na función titorial.

A avaliación do Plan efectuarase mediante o seguimento do mesmo por parte do departamento. Tal como se recolle na normativa legal vixente, farase alomenos unha reunión trimestral para o seguimento do citado Plan. Tamén nas reunións semanais dos membros do departamento se valorarán as actividades que se vaian levando a cabo ao longo do curso escolar.

9.-PROGRAMACIÓN PEDAGOGÍA TERAPÉUTICA

1.-INTRODUCCION

O sistema educativo ten os mesmos fins para todo o alumnado, que é , conseguir para eles o máximo desenvolvemento persoal e social nun contexto o máis normalizado posible.

Este principio demanda unha educación integradora que recoñeza a diversidade da poboación escolar e ofrezca unha resposta ós diferentes estilos e ritmos de aprendizaxe dos alumn@s . Ésta atención pode ser efectuada a través de actuacións pedagóxicas ordinarias. Noutros casos, as necesidades educativas requiren outro tipo de actuacións, tanto de carácter pedagóxico , curricular e organizativo, como o emprego de recursos específicos diferentes dos habituais.

Éste documento é onde se plasma o traballo da especialista de Pedagogía Terapéutica que debe atender á diversidade do alumnado :

- Sinala as necesidades educativas que presenta o alumnado
- Aspectos nos que é intervir
- Organización da resposta educativa
- Temporalización
- Criterios para avaliar a súa posta en práctica

Desta maneira o meu traballo, tanto dentro como fóra da aula (aínda que neste curso todas as actuación pedagóxicas leváranse a cabo fóra da aula ordinaria) consiste en intervir directamente co alumnado que presenta dificultades en calquera área do currículo, facendo especial fincapé nas áreas instrumentais (matemáticas, lingua castelá e lingua galega) , e nos procesos cognitivos (simultáneo , secuencial , planificación e atención) co fin de mellorar o seu proceso de ensino-aprendizaxe.

Polo tanto, é fundamental , que funcionen axeitadamente as canles de traspaso de información entre os distintos implicados , sobre todo familia e escola .

A programación de Actividades e Tarefas de Pedagogía Terapéutica ten como referentes básicos o P.C.C e as Programacións de aula dos distintos niveis educativos nos que se atopa escolarizado , cos seus respectivos obxectivos , contidos , métodos pedagóxicos e criterios de avaliación , agás nos casos concretos nos que os alumnos contan cunha Adaptación Curricular Significativa aprobada pola Inspección Educativa.

2.-OBXECTIVOS XERAIS

Dende a aula de P.T. intentamos acadar os seguintes obxectivos :

- Implicar ós pais e demais membros da comunidade educativa no proceso de Ensino-Aprendizaxe dos alumnos con N.E.A.E. (necesidades específicas de apoio educativo)
- Favorecer a integración dos alumnos con N.E.A.E.
- Desenvolver e afianzar os aprendizaxes básicos.
- Traballar os procesos cognitivos (planificación , simultáneo , atención , secuencial)
- Conseguir o desenvolvemento integral do alumno : cognitivo, motor, lingüístico e emocional.

- Adaptar o proceso de ensino - aprendizaxe ás características de tódolos alumn@s ofrecendo atención específica e individualizada de acordo cas súas necesidades
- Implicar a os pais e demais membros da comunidade educativa no proceso de aprendizaxe dos alumnos con N.E.A.E.
- Potenciar a xeneralización do aprendido a outros contextos , garantíndolle a funcionalidade dos aprendizaxes.
- Colaborar cas familias en canto a estratexias de intervención no fogar, encamiñadas a promover unha continuidade do traballo no seu ámbito familiar.

3.-PLANIFICACIÓN XERAL DAS ACTIVIDADES

As actividades planificaranse partindo das necesidades educativas dos alumn@s cos que se vai traballar , que nun principio son :

A. 1º ciclo/2º nivel

- Mellorar os procesos cognitivos (simultáneo , secuencial , planificación e atención)
- Adquirir os hábitos básicos de traballo individual
- Adquirir o proceso lectoescritor
- Mellorar as habilidades matemáticas básicas

B. 1º ciclo /2º nivel

- Mellorar os procesos cognitivos (simultáneo , secuencial , planificación e atención)
- Aumentar a autonomía e a confianza en sí mesmo
- Seguir adquirindo o proceso lectoescritor
- Afianzar os procesos matemáticos básicos

J. 2º ciclo / 1º nivel

- Mellorar os procesos cognitivos (simultáneo , secuencial , planificación e atención)
- Adquirir os hábitos básicos de traballo individual
- Afianzar o proceso lectoescritor

S. 2º Ciclo / 2º nivel

- Mellorar os procesos cognitivos (simultáneo , secuencial , planificación e atención)
- Afianzar o proceso lectoescritor
- Mellorar as habilidades matemáticas básicas e o razoamento matemático
- Aumentar a confianza en sí mesmo

J. 2ºCiclo/2º nivel

- Mellorar os procesos cognitivos (simultáneo , secuencial , planificación e atención)
- Mellorar as habilidades lingüísticas básicas : comprensión e expresión oral e escrita
- Mellorar as habilidades matemáticas básicas
- Mellorar o razoamento matemático

A.3ºCiclo/ 1º nivel

- Mellorar os procesos cognitivos (simultáneo , secuencial , planificación e atención)
- Adquirir as aprendizaxes instrumentais básicas recollidas na ACI
- Mellorar as habilidades lingüísticas básicas: comprensión e expresión oral e escrita
- Mellorar o razoamento matemático

A. 3ºCiclo/1º nivel

- Reforzar as aprendizaxes instrumentais básicas
- Adquirir un nivel adecuado de motivación que lle permita seguir avanzando no proceso de ensino aprendizaxe

L.3ºCiclo/ 2ºnivel

- Mellorar os procesos cognitivos (simultáneo , secuencial , planificación e atención)
- Mellorar as habilidades lingüísticas básicas comprensión e expresión oral e escrita
- Mellorar as habilidades matemáticas e mellorar o razoamento matemático

4.-PROGRAMAS DE INTERVENCIÓN

Desde a aula de Pedagogía Terapéutica levaranse a cabo os seguintes programas para a consecución dos obxectivos mencionados anteriormente

✍ **Programa para mellorar os procesos cognitivos : planificación , atención , simultáneo e secuencial** co fin de :

- Potenciar un adecuado desenvolvemento dos procesos cognitivos que permitan afrontar as diferentes aprendizaxes

✍ **Programa de autonomía psicomotriz** , para :

- Adquirir a maduración necesaria que permita acadar a maior autonomía posible.
- Conseguir a coordinación adecuada dos diferentes movementos necesarios na adquisición das diferentes aprendizaxes

✍ **Programa para mellorar a comprensión lectora** co que nos propoñemos :

- Fomentar a adquisición de novo vocabulario, comprensivo e expresivo.
- Narrar feitos , vivencias acontecementos de acordo cunha sucesión temporal lóxica
- Optimizar o ritmo , velocidade , entoación e comprensión lectora.
- Chegar a un axeitado desenvolvemento grafo motriz
- Alcanzar un axeitado nivel de escritura : conversión fonema- grafema , estruturación adecuada de frases , composición adecuada de textos etc.

✍ **Programa de desenvolvemento das habilidades matemáticas básicas** co fin de :

- Potenciar un bó desenvolvemento lóxico matemático
- Adquirir e dominar a numeración e cálculo operatorio
- Desenvolver a capacidade de comprensión e razoamento matemático que lle permita a resolución de problemas
- Adquirir contidos topolóxicos, xeométricos e do sistema de medidas

5.-RECURSOS

Os materiais utilizados son :

- Para os procesos cognitivos : utilizarase o programa PPIC, material gráfico representativo do funcionamento do cerebro (mesa) e da planificación das actividades (mural)
- Lectoescritura :

-Escritura : Método " Lamela " (conto fonolóxico e baralla de fonemas), UDICOM, Método " Ven Ler " , aprende a redactar " de La Calesa "

- Lectura e comprensión : libros de lectura da aula e da biblioteca, método de lectura eficaz de BRUÑO , comprensión lectora de Aquari.

- Adquisición de vocabulario : láminas de Flip , dicionarios ilustrados

c) Matemáticas : material manipulable , caixas de depresores seguindo un código de cores que representan as unidades decenas e centenas para poder chegar a adquirir o concepto de número, cempés numéricos , táboas numéricas , fichas de resolución de problemas , loto cálculo ...

Tamén utilízanse libros de texto , fichas variadas, material de asociación, de orientación espacial relacionado coas TIC ...

6.-METODOLOXÍA

A metodoloxía sustentárase nas características do alumno e do seu entorno .

No momento de incialo traballo sobre os distintos contidos e para motiva-los alumnos , teremos en conta os coñecementos previos, para que a partir de aí podamos propoñer diferentes tipos de actividades que lles permitan , por sí mesmos , acadar novos coñecementos sempre que sexa posible. No caso de maior dificultade proporcionaráselles pautas diferentes para que podan chegar por eles mesmos a novos saberes.

Tamén se empregará como recurso a "CONVERSA" , xa que por medio deste recurso comunicaranos as súas experiencias, a partir das cales se introducirán novos conceptos, actitudes e valores que se deben desenrolar, ao mesmo irán adquirindo hábitos de saber escoitar , de expresarse correctamente respectando as opinión dos demais , facilitando a convivencia e adquirindo aprendizaxes operativos que senten as bases para aprendizaxes posteriores.

Para levar a cabo este proceso , partiremos dos seguintes requisitos :

- Partir do nivel de cada alumn@
- Crear un clima de seguridade e confianza
- Traballar con elementos e situación que lles sexan coñecidas , e que os motiven para que os alumnos mostren interese , curiosidade e ganas de aprender
- Utilizar unha linguaxe clara e estruturada
- Actividades curtas e variadas
- Establecer unha secuencia gradual de actividades , sen pasar ás máis complexas antes de ter adquiridas as máis sinxelas .
- Utilizar un material atractivo e lúdico que esperte a súa curiosidade
- Fomentar e garantir os aprendizaxes significativos e a súa funcionalidade
- Axudarlle a comprende-los conceptos e a desenrolar estratexias para a resolución de problemas
- Implicar ao alumno na toma de decisións, nas responsabilidades , na avaliación...
- Valorar non só o grado de consecución dos obxectivos propostos , senón tamén o esforzo , as súas actitudes e os recursos que van adquirindo ao longo do proceso de E-A.

En todo momento establecerase unha relación de coordinación e colaboración cos mestres titores e demais profesionais que atenden ós ditos alumn@s tanto no que se refire ó intercambio

de información sobre o proceso de E-A , como no referente ó establecemento de pautas de actuación conxuntas.

Como conclusión , podemos dicir que o que queremos é que o alumn@ sexa capaz de organiza-lo seu traballo e telas estratexias axeitadas para pode-lo levar a cabo individualmente

7. - TEMPORALIZACIÓN

A duración da programación será desenvolvida ao longo deste curso educativo 2010-2011 .

A temporalización do apoio de cada alumno dependerá das súas N.E.A.E. , variando desde 3 a 8 sesións semanas.

As intervencións que se levan a cabo con ditos alumn@s será flexible, podendo ser modificado e revisado en función dos resultados da avaliación formativa que se levará a cabo con cada alumn@ motivada polo ritmo da evolución dos aspectos traballados así como pola detección de novas necesidades.

8. - AVALIACIÓN

Avaliar significa valorar los resultados dunha acción , polo tanto , esta valoración caracterízase por ser procesual posto que se realiza ao longo de todo o proceso e forma parte del, e formativa xa que detecta os problemas no momento no que se producen e posibilitan a acción inmediata para corrixilos.

A avaliación consta de tres fases que deberán considerarse encadeadas e non como algo puntual e illado.

Comezaremos cunha **avaliación inicial** que nos permita saber con maior precisión cal é a zona de desenrolo próximo de cada alumn@, é dicir , ver o punto de partida de cada neno (capacidades que teñen adquiridas respecto de currículo , estilo de aprendizaxe, cáles son as dificultades que presenta...). A partir desta avaliación inicial elabórase a programación que se vai a desenvolver, con cada un dos alumn@s.

O longo do curso realizarase unha **avaliación continua** que se levará a cabo a partir da realización das actividades propostas anteriormente , xa que nos darán información sobre o grado de aprendizaxe dos alumn@s e sobre as dificultades que se van presentando e que nos permitirá ir orientando o proceso de E-A para establecer os reaxustes e modificacións oportunas en función das necesidades que vaian xurdindo.

O final de curso realizarase unha **avaliación final** que permitirá comprobar o grado de adquisición dos obxectivos previstos na programación.

Neste proceso de avaliación deberán terse en conta as aportación feitas por cada un dos profesionais que interveña co alumnado en cuestión.

Os criterios da avaliación serán un referente fundamental para valorar o grado de adquisición das competencias básicas ; teñen carácter prescriptivo xa que supoñen unha selección das capacidades mínimas.

Dita avaliación non debe abarcar só o alumnado co que se traballa , senón que debe estenderse tamén ó profesorado e a súa práctica educativa que deberá ser obxecto de revisión continua para poder introducir as modificacións oportunas.